

Bruerveiledning

Kontér - Totland-modellen

Kontér forenkler registreringen og gir oversiktlige utskrifter. I tillegg produserer ferdigmodellen omsetningsoppgave og en spesifisert resultat- og balanseoppstilling med nøkkeltall. Modellen har også en integrert budsjettkontroll der avvik mellom budsjett og regnskap kan påvises ved å legge inn budsjettall for den aktuelle perioden.

1 Hovedside

Modellen åpner med skjermbildet **Konteringsliste**, se arkfanen nederst til venstre. I det blå feltet øverst i bildet viser modellen flere valg, se den grå knapperaden.

Kontospesifikasjon		Balanse og resultat		Spesifisert balanse og resultat		Budsjett							
Kontobok	Kontoplan	Omsetningsoppgave	Utskrift	Til toppen	Slett inndata	Klikk her for saldoer og nøkkeltall							
Navn/oppg.: Johan T. / ØvingsEksempel		Firma: INTERIØR OG GAVER AS		7320 Reklamekostnad									
Periode: 2007													
Dato	Bilag nr.	Tekst	Debetkonto			Kreditkonto			Brutto beløp	Netto-beløp	2700 Utg. mva	2710 Inng. mva	
			Nr.	Kontonavn	Mva	Nr.	Kontonavn	Mva					
6	31.10.	Saldobalanse	1250	Inventar					307 055,00	307 055,00			
7	31.10.	Saldobalanse	1450	Innkj. varer for videres.					77 400,00	77 400,00			
8	31.10.	Saldobalanse	15001	Hotell Saga AS					27 500,00	27 500,00			
9	31.10.	Saldobalanse	15002	Brasseriet AS					39 004,00	39 004,00			
10	31.10.	Saldobalanse	1900	Konteranter					6 705,00	6 705,00			
11	31.10.	Saldobalanse	1920	Bankinnskudd					1 033 347,00	1 033 347,00			
12	31.10.	Saldobalanse	1950	Bankinnsk. for skattefr.					90 191,00	90 191,00			
13	31.10.	Saldobalanse				2000	Aksjekapital		350 000,00	350 000,00			
14	31.10.	Saldobalanse				2050	Annen egenkapital		502 461,00	502 461,00			
15	31.10.	Saldobalanse				2240	Pantelån		108 000,00	108 000,00			
16	31.10.	Saldobalanse				24001	Gaven AS		117 300,00	117 300,00			
17	31.10.	Saldobalanse				24002	Interiørmesteren AS		10 500,00	10 500,00			
18	31.10.	Saldobalanse				2500	Betalbar skatt, ikke utt.		450,00	450,00			
19	31.10.	Saldobalanse				2600	Forskuddstrekk (sk.tr.)		90 191,00	90 191,00			
20	31.10.	Saldobalanse				2740	Oppgjørskonto mva		65 278,00	65 278,00			
21	31.10.	Saldobalanse				2770	Skyldig arb.gj. avgift		38 070,00	38 070,00			
22	31.10.	Saldobalanse				2780	Påløpt arbeidsgiveravg.		22 945,00	22 945,00			
23	31.10.	Saldobalanse				2800	Avsatt utbytte						
24	31.10.	Saldobalanse				2940	Skyldige feriepenger		162 727,00	162 727,00			
25	31.10.	Saldobalanse				2950	A. påløpt kostnad						
26	31.10.	Saldobalanse				2990	Annen kortsiktig gjeld		10 925,00	10 925,00			
27	31.10.	Saldobalanse				3000	Salgsinntekt avg. plikt.		3 887 768,00	3 887 768,00			
28	31.10.	Saldobalanse	4300	Innkj. varer for vid. salg					1 239 510,00	1 239 510,00			
29	31.10.	Saldobalanse	5000	Lønn til ansatte					1 356 057,00	1 356 057,00			
30	31.10.	Saldobalanse	5020	Feriepenger					162 727,00	162 727,00			
31	31.10.	Saldobalanse	5400	Arbeidsgiveravgift					214 148,00	214 148,00			
32	31.10.	Saldobalanse	6300	Leie lokaler					600 000,00	600 000,00			
33	31.10.	Saldobalanse	6800	Kontorrekvisita					46 139,00	46 139,00			

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste**

Under det blå feltet er det plass til navn og oppgavenummer for å identifisere utskrifter. Regnskapsperioden registreres i andre rad, og en hurtigtast viser utdrag av kontoplanen.

Grunnlaget for registreringen i konteringslisten er en debetkonto og en kreditkonto der det er avsatt plass for dato, bilagsnummer, tekst, kontonummer, kontonavn, kode for merverdiavgift og beløp. Beløpene skal registreres i kolonnen for **Bruttobeløp**.

2 Første bud er å identifisere bruker, oppgave m.v.

Før du starter med bokføringen, registrer du eget navn, oppgavenummer, navnet på bedriften og den aktuelle regnskapsperioden slik eksemplet nedenfor viser. Siden disse opplysningene skal stå på alle utskrifter, er det nødvendig å identifisere brukeren, oppgaven, navnet på bedriften og regnskapsperioden.

Navn/oppg.: Johan T. / ØvingsEksempel	Firma: INTERIØR OG GAVER AS
Periode: 2007	7320 Reklamekostnad

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste**

3 Kontoplanen styrer informasjonen og bør ikke endres

Kontoplanen ordner kontoene i klasser, grupper og undergrupper etter et fast system der hver konto har sitt kontonummer. Den får du opp ved å klikke på knappen **Kontoplan**.

Kontér har en kontoplan som *ikke* bør endres. Du kan likevel endre mva.-kode og legge inn navn på kunder og leverandører, se skjermbildet nedenfor.

Kontoplan			I denne modellen kan du bare endre mva-kode, ikke antall kontoer Du kan legge inn navn på 10 kunder og leverandører nedenfor	
Kto.nr	Tekst	Mva-kode	Kundenr	Navn
1100	Bygning		15001	Hotell Saga AS
1190	Andre anleggsmidler	1	15002	Brasserie AS
1200	Maskiner og anlegg	1	15003	
1230	Biler	1	15004	
1250	Inventar	1	15005	
1280	Kontormaskiner	1	15006	
1290	Andre driftsmidler	1	15007	
1460	Innkj. varer for videres.		15008	
1500	Kundefordringer		15009	
1590	Andre omløpsmidler		15010	
1730	Forskuddsbetalt lønn			
1749	A. forskuddsbet. kostn.			
1760	Påløpt renteinntekt			
1900	Kontanter			
1920	Bankinnskudd			
1950	Bankinnsk. for skattetr.			
2000	Aksjekapital			
2050	Annen egenkapital			
2060	Privatkonto			
2080	Udekket tap			
2240	Pantelån			
2290	Annen langsiktig gjeld			
2380	Kassekreditt			
2390	A. gjeld til kredittinst.			
2400	Leverandørgjeld			
2500	Betalbar skatt, ikke utl.			

Utsnitt av skjermbildet **Kontoplan**

Vi skal nå skifte skjermbilde. Klikk på knappen **Tilbake til konteringsliste**.

I skjermbildet konteringsliste er det en rullgardinmeny som viser kontoplanen. Dette er nyttig hvis en glemmer et kontonummer under registreringen, se bildet nedenfor.

Navn/oppg.:		Firma:	Kreditkonto			
Dato	Bilag nr.	Tekst	Mva	Nr.	Kontonavn	Mva
		Klikk her for å se kontoplanen				
		1100 Bygning				
		1190 Andre anleggsmidler				
		1200 Maskiner og anlegg				
		1230 Biler				
		1250 Inventar				
		1280 Kontormaskiner				
		1290 Andre driftsmidler				
		1460 Innkj. varer for videres (lager)				
		1500 Kundefordringer				
		1590 Andre omløpsmidler				
		1700 Forskuddsbetalt leiekostnad				
		1710 Forskuddsbetalt rentekostn.				
		1740 Forskuddsbetalt lønn				
		1749 A. forskuddsbet. kostn.				

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste** med hurtigknapp til **Kontoplanen**.

4 Registrering i konteringslisten

Fase 1 – åpne kontoene i regnskapet

På samme måte som vi har ført regnskap på **Tkonto**, starter vi med å åpne kontoene. Vi fører inn inngående balanse eller saldobalanse som vist i skjermbildet nedenfor. Balanse og saldobalanse behøver ikke eget bilagsnummer siden opplysningene er kan spores.

Inngående balanse eller saldobalanse registreres ved å taste inn dato, ledeteskt, kontonummer og beløp under **Bruttobeløp**. Kontonavnet kommer automatisk ved å taste inn kontonummeret. Hurtigknappen **Klikk her for å se kontoplanen** er en nyttig funksjon hvis en ikke husker kontonummeret. Teksten kommer fram når du flytter markøren.

Prosedyren er som tidligere. Eiendeler føres inn som debetkontoer og egenkapital og gjeld føres inn som kreditkontoer. Deretter tastes beløpet inn i kolonnen **Bruttobeløp uten** fortegn. Når kontoene åpnes skal **eventuelle merverdiavgiftskoder fjernes**.

A		B		C		D		E		F		G		H		I		J		K	
Kontospesifikasjon				Balanse og resultat				Spesifisert balanse og resultat				Budsjett									
Kontobok		Kontoplan		Omsetningsoppgave		Utskrift		Til toppen		Slett inndata		Klikk her for saldoer og nøkkeltall									
Navn/oppg.: Johan T. / ØvingsEksempel				Firma: INTERIØR OG GAVER AS				7320 Reklamekostnad													
Periode: 2007																					
Dato		Bilag nr.		Tekst		Debetkonto		Mva		Kreditkonto		Mva		Brutto beløp		Netto-beløp					
Nr.		Nr.		Nr.		Nr.		Nr.		Nr.		Nr.		Nr.		Nr.					
6	31.10.			Saldobalanse		1250	Inventar								307 055,00		307 055,00				
7	31.10.			Saldobalanse		1460	Innkj. varer for videres.								77 400,00		77 400,00				
8	31.10.			Saldobalanse		15001	Hotell Saga AS								27 500,00		27 500,00				
9	31.10.			Saldobalanse		15002	Brasseriet AS								39 004,00		39 004,00				
10	31.10.			Saldobalanse		1900	Kontanter								6 705,00		6 705,00				
11	31.10.			Saldobalanse		1920	Bankinnskudd								1 033 347,00		1 033 347,00				
12	31.10.			Saldobalanse		1950	Bankinnsk. for skattetr.								90 191,00		90 191,00				
13	31.10.			Saldobalanse					2000	Aksjekapital					350 000,00		350 000,00				
14	31.10.			Saldobalanse					2050	Annen egenkapital					502 461,00		502 461,00				
15	31.10.			Saldobalanse					2240	Pantelån					108 000,00		108 000,00				
16	31.10.			Saldobalanse					24001	Gaven AS					117 300,00		117 300,00				
17	31.10.			Saldobalanse					24002	Interiørmesteren AS					10 500,00		10 500,00				
18	31.10.			Saldobalanse					2500	Betalbar skatt, ikke utl.					450,00		450,00				
19	31.10.			Saldobalanse					2600	Forskuddstrekk (sk.tr.)					90 191,00		90 191,00				
20	31.10.			Saldobalanse					2740	Oppgjørskonto mva					65 278,00		65 278,00				
21	31.10.			Saldobalanse					2770	Skyldig arb.gj.avgift					38 070,00		38 070,00				
22	31.10.			Saldobalanse					2780	Pålept arbeidsgiveravg.					22 945,00		22 945,00				
23	31.10.			Saldobalanse					2800	Avsatt utbytte											
24	31.10.			Saldobalanse					2940	Skyldige feriepenger					162 727,00		162 727,00				
25	31.10.			Saldobalanse					2960	A. pålept kostnad											
26	31.10.			Saldobalanse					2990	Annen kortsiktig gjeld					10 925,00		10 925,00				
27	31.10.			Saldobalanse					3000	Salgsinntekt, avg. plikt					3 887 768,00		3 887 768,00				
28	31.10.			Saldobalanse		4300	Innkj. varer for vid. salg								1 239 510,00		1 239 510,00				
29	31.10.			Saldobalanse		5000	Lønn til ansatte								1 356 057,00		1 356 057,00				
30	31.10.			Saldobalanse		5020	Feriepenger								162 727,00		162 727,00				
31	31.10.			Saldobalanse		5400	Arbeidsgiveravgift								214 148,00		214 148,00				
32	31.10.			Saldobalanse		6300	Leie lokaler								600 000,00		600 000,00				
33	31.10.			Saldobalanse		6800	Kontorrekvisita								46 139,00		46 139,00				
34	31.10.			Saldobalanse		6900	Telefon								100 199,00		100 199,00				
35	31.10.			Saldobalanse		7320	Reklamekostnad								81 233,00		81 233,00				
36	31.10.			Saldobalanse		7500	Forsikringspremie								25 000,00		25 000,00				
37	31.10.			Saldobalanse					8050	Annen renteinntekt					46 200,00		46 200,00				
38	31.10.			Saldobalanse		8150	Annen rentekostnad								6 600,00		6 600,00				
39	15.11.	831		Lønningsliste		5000	Lønn til ansatte								135 600,00		135 600,00				
40	15.11.	831		Lønningsliste					2600	Forskuddstrekk (sk.tr.)					42 000,00		42 000,00				
41	15.11.	831		Lønningsliste					1920	Bankinnskudd					93 600,00		93 600,00				
42	15.11.	832		Beregnet ferielønn, 12 %		5020	Feriepenger			2940	Skyldige feriepenger				16 272,00		16 272,00				
43	15.11.	833		Beregnet skyldig arb.giver.avg.		5400	Arbeidsgiveravgift			2770	Skyldig arb.gj.avgift				19 119,60		19 119,60				

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste**

Fase 2 – føre bilagene i perioden

Bilagene registreres etter de samme prinsipper som tidligere. De registreres både til debet og til kredit på samme rad. I noen tilfeller er det behov for flere rader. Det er tilfelle for eksempel ved registrering av lønningsliste, se bilag 831 i konteringslisten ovenfor.

Feilregistreringer kan rettes ved å lage *korrigeringsbilag*. Poster som er *oversett* (uteglemt) må seinest registreres før regnskapet avsluttes.

Registrering av **merverdiavgift** ved kjøp og salg av varer og tjenester skjer **automatisk** ved momskoder, se mer om satser og koder under knappen kontoplan og nedenfor. Merverdiavgiftsregnskapet avsluttes ved at Utgående mva. og Inngående mva. overføres til Oppgjørskonto mva, se avslutningsteknikken i konteringen nedenfor.

Firma: VÅGEN TRIMSENTER AS									
1460 Innkj. varer for videres. ▾									
Debetkonto			Kreditkonto			Brutto beløp	Netto-beløp	2700 Utg. mva	2710 Inng. mva
Nr.	Kontonavn	Mva	Nr.	Kontonavn	Mva				
6900	Telefon	1	1920	Bankinnskudd		6 840,00	5 472,00		1 368,00
24002	Norsk Fitness Handel AS		1920	Bankinnskudd		4 310,00	4 310,00		
1920	Bankinnskudd		3000	Salgsinntekt, avg. plikt	2	440 000,00	352 000,00	-88 000,00	
4300	Innkj. varer for vid. salg	1	1920	Bankinnskudd		136 600,00	109 280,00		27 320,00
2700	Utgående mva					302 260,00		302 260,00	
			2710	Inngående mva		59 088,00			-59 088,00
			2740	Oppgjørskonto mva		243 172,00	243 172,00		

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste** med fokus på momsavslutningen.

Fase 3 – kontrollere at føringen av bilagene i perioden blir korrekt

Etter hvert som regnskapsarbeidet skrider fram, er det behov for å kontrollere at tallene er kommet på rett plass. I det blå feltet i konteringslisten er det en hurtigknapp som viser saldoer og nøkkeltall, se bilde nedenfor. Spesielt viktig er det å ha kontroll med at registreringene er i balanse, sum debet = sum kredit. Saldoen på kontanter og bankkontoer ligger også her. Det samme gjelder resultatutviklingen og sentrale nøkkeltall.

Klikk her for saldoer og nøkkeltall ▾	
Klikk her for saldoer og nøkkeltall	
Sum debet = Sum kredit	
Saldo kasse: 0	
Saldo postgiro: 0	
Saldo bankinnskudd folio: 0	
Saldo kassekreditt: 0	
Resultat: 0	
Totalkapitalrentabilitet: 0 %	
Egenkapitalrentabilitet før skatt: 0 %	
Likviditetsgrad 1: 0 %	
Likviditetsgrad 2: 0 %	
Egenkapitalprosent: 0 %	
Arbeidskapital: 0	
Langs. kap/(anleggsm. + 1/2 varelager): 0 %	

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste** med fokus på saldoer og nøkkeltall.

5 Avslutte regnskapet

I *enkeltpersonforetak* er det grunn til å merke seg at **saldo på konto for eieren privat overføres automatisk** til konto for egenkapital. Deretter overføres årsresultatet fra konto 8960 Overføring av egenkapital til konto 2050 Annen egenkapital.

For *ansvarlige selskaper* må en registrere overføringen av saldoen på de respektive privatkontoene til de respektive kapitalkontoene, se utsnitt av konteringsliste nedenfor. Overføringen av årsresultatet, etter at det er fordelt på deltakerne i selskapet, til de respektive kapitalkontoene skjer fra konto 8960 Overføring av egenkapital når det foreligger et overskudd i selskapet, se nedenfor.

Tekst	Debetkonto			Kreditkonto			Brutto beløp
	Nr.	Kontonavn	Mva	Nr.	Kontonavn	Mva	
Saldo overført privatkonto	2050	Holm kapital		2060	Holm privat		285 000,00
Saldo overført privatkonto	2051	Hansen kapital		2061	Hansen privat		285 000,00
Disponert årsresultat	8960	Overf. a. egenkapital					277 260,00
1/2 av årsoverskuddet				2050	Holm kapital		138 630,00
1/2 av årsoverskuddet				2051	Hansen kapital		138 630,00

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste** med fokus på saldoer og nøkkeltall.

I aksjeselskaper står skattekontoene sentralt i forbindelse med årsavslutningen siden et aksjeselskap er et eget skattesubjekt og må ta ansvar for skatteplikten selv. I eksemplet nedenfor har selskapet beregnet og avsatt en skyldig skatt med utgangspunkt i årets overskudd før skatt og deretter beregnet skattekostnaden, se konto 8300 og konto 2500.

Årsresultatet etter skatt kan i et aksjeselskap deles ut som utbytte til aksjonærene og et eventuelt restoverskudd til å styrke egenkapitalen i bedriften. I eksempel nedenfor er overskuddet delt slik:

Tekst	Debetkonto			Kreditkonto			Brutto beløp
	Nr.	Kontonavn	Mva	Nr.	Kontonavn	Mva	
Årets skattekostnad	8300	Betalbar skatt		2500	Betalbar skatt, ikke utl.		33 330,00
Avsatt til utbytte	8920	Avsatt utbytte		2800	Avsatt utbytte		60 000,00
Overført til annen egenkapital	8960	Overf. a. egenkapital		2050	Annen egenkapital		32 130,00

Utsnitt av skjermbildet **Konteringsliste** med fokus på avslutningsprosedyrene.

6 Rapportering

Til intern rapportering gir **Kontér** tilgang til detaljert regnskapsinformasjon ved å klikke på **Spesifisert balanse og resultat**. Skjermbildet viser en spesifisert oppstilling av resultatregnskapet og balansen der samtlige kontoer i kontoplanen er med og viser saldo på de kontoene som er i bruk.

Ekstern rapportering krever en oppstilling av resultatregnskap og balanse i samsvar med spesifikasjonsreglene i regnskapsloven. Dette spørsmålet løser modellen ved å klikke på knappen **Balanse og resultat**, se skjermbilde på neste side.

Oppstillingen av resultatregnskapet og balansen viser at noen av kontoene i kontoplanen er slått sammen. Det gjelder eiendelene bankinnskudd og kontanter, egenkapitalen per 31.12. og andre driftskostnader i balansen som er summen av saldoene i klasse 6 og 7. Det eneste unntaket er avskrivninger som vises på egen linje i utskriften.

7 Utskrift av regnskapet

Når det gjelder utskrifter av ulike rapporter fra regnskapet, se læreplanen og eksamensoppgaver i faget. Ved å klikke på knappen **Utskrift**, får du fram ulike rapporter som kan velges etter ønske som for eksempel

- Konteringsliste
- Kontospesifikasjon
- Balanse og resultat
- Spesifisert balanse og resultat
- Omsetningsoppgave
- Kontobok

	A	B	C	D	E	F	G
1	Tilbake til konteringslisten		Til toppen	Utskrift			
3	Navn/oppgavennr.: Johan T. / ØvingsEksempel						
4	INTERIØR OG GAVER AS						
5	Balanse 2007			Resultatregnskap 2007			
7	Eiendeler			Salgsinntekt 4 819 320			
8	Anleggsmidler:			Annen driftsinntekt			
9	Tomter, bygninger og annen fast eiendom			Sum driftsinntekter 4 819 320			
10	Maskiner og anlegg			Varekostnad 1 648 270			
11	Driftsløsøre, inventar, verktøy m.v. 196 515			Endring i beholdning ViA og Fv			
12	Finansielle anleggsmidler			Lønnskostnad 2 076 656			
13	Sum anleggsmidler 196 515			Avskrivning 92 117			
14	Omløpsmidler:			Annen driftskostnad 977 091			
15	Varer 60 000			Sum driftskostnader 4 794 134			
16	Fordringer:			Driftsresultat 25 186			
17	Kundefordringer 39 004			Annen rente- og finansinntekt 41 600			
18	Andre fordringer			Annen rente- og finanskostnad 6 600			
19	Sum fordringer 39 004			Ordinært resultat før skattekostnad 60 186			
20	Bankinnskudd, kontanter o.l. 1 188 294			Skattekostnad på ordinært resultat 15 550			
21	Sum omløpsmidler 1 287 298			Ordinært resultat 44 636			
22	Sum eiendeler 1 483 813			Ekstraordinær inntekt			
23				Ekstraordinær kostnad			
24	Egenkapital og gjeld			Skattekostnad på ekstraordinært resultat			
25	Egenkapital			Årsresultat 44 636			
26	Aksjekapital 350 000			Overføringer:			
27	Annen egenkapital 475 251			Avsatt utbytte 35 000			
28	Sum egenkapital 825 251			Overføringer annen egenkapital 9 636			
29	Langsiktig gjeld			Udekket tap			
30	Sum langsiktig gjeld 108 000			Sum overføringer 44 636			
31	Kortsiktig gjeld:			Nøkkeltall:			
32	Gjeld til kredittinstitusjoner (kassekreditt m.v)			Totalkapitalrentabilitet 4.5 %			
33	Leverandørgjeld 10 500			Egenkapitalrentabilitet før skatt 7.3 %			
34	Betalbar skatt 16 000			Likviditetsgrad 1 233.8 %			
35	Skattetrekk og andre trekk 63 000			Likviditetsgrad 2 222.9 %			
36	Skyldige offentlige avgifter 215 267			Egenkapitalprosent 55.6 %			
37	Utbytte 35 000			Arbeidskapital 736 735			
38	Annen kortsiktig gjeld 210 796			Langs. kap/(anleggsmidler + 1/2 varelager) 412.0 %			
39	Sum kortsiktig gjeld 550 563						
40	Sum egenkapital og gjeld 1 483 813						

Oppstilling av balanse og resultat etter spesifikasjonsreglene i regnskapsloven.

Modellen viser også en oversikt over saldoer på kunder og saldoer på leverandører. Klikk på knappen **Kontobok** og du får fram et skjermbilde som viser saldoliste kunder og sum kundefordringer og saldoliste leverandører og sum leverandørgjeld.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Tilbake til konteringslisten		Utskrift							
3	INTERIØR OG GAVER AS									
4	Saldoliste kunder					Saldoliste leverandører				
5	Kundenr	Kunde	Saldo		Lev. nr	Leverandør	Saldo			
6	15001	Hotell Saga AS	0		24001	Gaven AS	0			
7	15002	Brasseriet AS	39 004		24002	Interiørmesteren AS	10 500			
8	15003		0		24003		0			
9	15004		0		24004		0			
10	15005		0		24005		0			
11	15006		0		24006		0			
12	15007		0		24007		0			

Kontobok for kunder og leverandører

Prosedyren for å legge inn en **ny kunde/leverandør** er den samme som registrering av saldoliste i starten av perioden. Husk også å fjerne mva.-koder ved interne bilag som endring i varelager osv.